

ДӘРЕЖЕСІ: Жойылып кету қаупі төнген түр.

САНЫ:

Жыныстық жетілген 12 400–36 000 бас құс немесе жас құстарды қоса алғанда 18 600–54 000 бас құс.

Қазақстанда 348–639 жұп ұя салады, орташа алғанда 502 жұп.

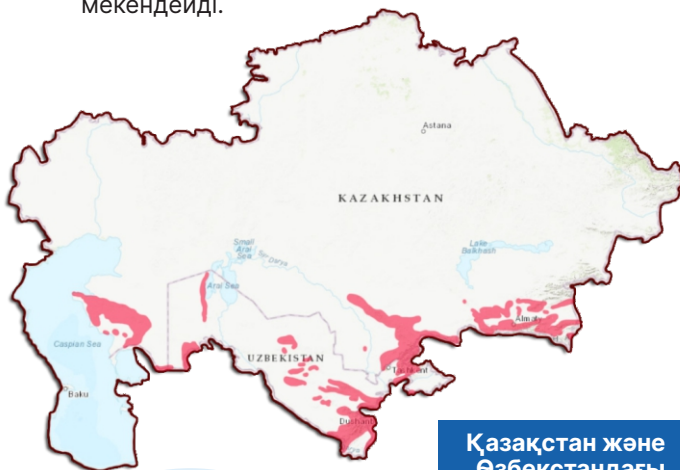
Өзбекстанда 135 ұя салатын жұпқа бағаланады.

ТАРАЛУЫ:

Батыс және Шығыс Еуропаны, Африканы, Оңтүстік және Орталық Азияны қоса алғанда кең таралған.

Түрдің Қазақстандағы ареалы ең солтүстік шекарада. Ұя салатын ареал екі бөлікке бөлінген, олар бір-бірінен 1000 км қашықтықта орналасқан — бұл елдің батысындағы шөлді үстірттер және елдің оңтүстігі мен оңтүстік-шығысындағы жартылай шөлді таулар.

Өзбекстанда Үстіртте, Қызылқұмға дейін, Батыс Тянь-Шань және Памир-Алай тау жүйелерінде мекендейді.

Қазақстан және
Өзбекстандағы
ареалы

Өзбекстанда жемтіктермен қоректенуші құстардың санының көпшілігі қоқыс полигондарында шоғырланған, бірақ бұл Қазақстанға тән емес.

- Әлемде
- Қазақстанда
- Өзбекстанда

Генриетта Пуликованың фотолары

Стервятник · Жұрчи
Neophron percnopterus

ЖҰРТШЫ

Ақпарат дереккөздері

- Красная книга Республики Казахстан (2010)
- Планы действий по сохранению глобально уязвимых видов птиц в Узбекистане (2011)
- Состояние популяций хищных птиц-падальщиков в Казахстане (2012)
- Multi-species Action Plan to Conserve African-Eurasian Vultures (2017)
- Красная книга Республики Узбекистан (2019)
- Стервятник в горах Каратау и на прилегающих территориях, Казахстан (2022)
- Первые результаты прослеживания с помощью трекеров несовершеннолетних стервятников из Каратау, Казахстан (2023)
- Where do Egyptian Vultures from Central Asia spend the winter? (2023)
- www.iucnredlist.org
- www.4vultures.org
- www.centralasianvultures.org

СЫРТҚЫ КӨРІНІСІ

Қауырсыны ақ, қанаттарының ұштарында қара сермейтін қауырсындары бар. Бастың «алдыңғы» бөлігі сары және қауырсынсыз. Тұмсығы қара, ұзын, жіңішке және ілгек тәрізді.

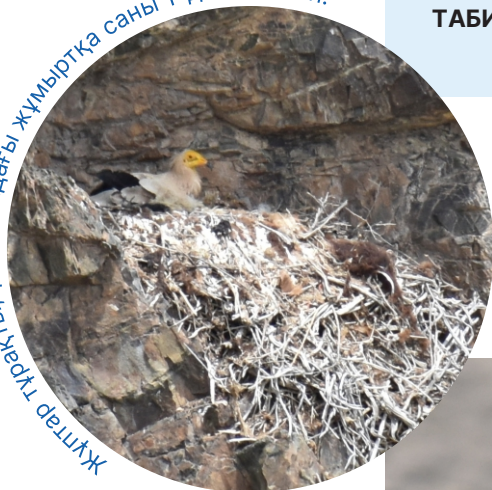
Танауы тар және ұзынша келген. Жасаң жұртшылардың қою қоңыр қауырсындары болады. 5 жасқа келгенде құстың қауырсыны толығымен әппақ болады.

ҚОРЕГІ:

Жемтік, ұсақ құстар, кесірткелер.

Жұртшылардың ұяларындағы жұмыртқа саны 1-ден 3 дейін.

Салмағы: 1,9–2,4 кг

Қанаттарының құлашы: 1,5–1,7 м

Құстың көлемі: 0,58–0,70 м

ҚАУІПТЕР

- Жыртқыш сүтқоректілермен күресуге арналған улы жемдерден абайсызда улану.
- Стероидты емес қабынуға қарсы ветеринариялық препараттармен улану.
- Ұя салатын орындардағы ұяларды мазалау.
- Әуе электр беру желілерінде құстардың қазасы.
- Түрлердің ұя салатын жерлерінің жанында тау-кен жұмыстарын кеңейту.
- Жел электр станцияларының құрылысы.
- Қорек-жем қорының жеткіліксіздігі.
- Ірірек жыртқыштардың шабуылы.

ТАБИҒИ ЖАУЛАРЫ: Үкі, бүркіт, түлкі.

МЕКЕН ЕТЕТІН/ҰЯ САЛАТЫН ЖЕРЛЕРІ:

Аласа тауларда, қалдық тауларда, сондай-ақ ойпаттардың сары топырақты шұңқырларының (жартасының) жартастарында ұя салады. Ұяларын тауашалар мен текшелерге орналастырады.

Телеметрия деректері бойынша көші-қон жолдары

ҚОНЫС АУДАРУЫ: Көшпелі түр. Наурыздың екінші жартысы — сәуірдің басында ұя салатын жерлерге ұшып келеді. Қыркүйек айында қыстауларға ұшып кетеді.

ҚЫСТАЙТЫН ЖЕРЛЕРІ: Қазақстан мен Өзбекстаннан құстардың көпшілігі Үндістан мен Пәкістанда қыстайды, бірақ олардың бір бөлігі Сауд Арабиясы мен Йеменге дейін ұшып жетеді.

Күзгі көші-қон кезінде жұртшылар орта есеппен 2 700 км жол ұшып өтеді.

Жас жұртшылардың көші-қоны 13 күннен 28 күнге дейін созылады.

